

Tárgy: jogszabályba ütköző, vagy jogszabályt megkerülő jogügyletben közreműködés; letétkezelés szabályainak megszegése

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2021. F. 240/10.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa Dr. [...] ügyvéd által képviselt Dr. [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2022. április 4. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi

f e g y e l m i h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyvéd két rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért **400.000.-Ft (azaz Négyszázezer forint) pénzbírsággal** sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy a kiszabott pénzbírságot, valamint 80.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizesse meg.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

Az eljárás alá vont ügyvéddel szemben a [...] Zrt. tett bejelentést.

A bejelentő előadta, hogy a T.S.Kft. f.a. felszámolását a Törvényszék1 határozatával elrendelte, amely eljárásban a bejelentő hitelező volt. A felszámoló a bejelentő hátrányára állapította meg a jelzálogjog jogosult hitelezőket illető kielégítési sorrendet, ezért a bejelentő kifogással élt a Törvényszék1 előtt. A felszámolás során a T.S.Kft. f.a. tulajdonát képező ingatlan értékesítésre került és a felszámoló a kifogás elbírálása előtt az általa megállapított kielégítési sorrend alapján az eljárás alá vont ügyvédnek, mint hitelezőnek jelentős összeget fizetett ki, az eljárás alá vont ügyvéd irodájának letéti számlájára. A felszámoló később pert indított az eljárás alá vont ügyvéd ellen a részére kifizetett összeg visszafizetése iránt, mivel a Törvényszék1 a bejelentő kifogásának helyt adott. A perben az eljárás alá vont ügyvéd azt adta elő, hogy a letéti összeg nem őt, hanem harmadik felet illette, akinek az összeget ki is fizette a letétből. A bejelentő álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd súlyosan vétett az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) ellen és kérte a fegyelmi eljárás lefolytatását.

A bejelentő az ügyre vonatkozó dokumentumait csatolta.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárást elrendelte, erről a bejelentés és az ahhoz csatolt iratok megküldése mellett az eljárás alá vont ügyvédet értesítette és felhívta, hogy 8 napon belül csatolja az ügyre vonatkozó iratokat, valamint tegyen észrevételeket. A vezető fegyelmi biztos a fentiekre a bejelentőt értesítette.

Az eljárás alá vont ügyvéd 2021. szeptember 30-án érkezett levelében a releváns iratok csatolására és nyilatkozat tételére határidő hosszabbítást kért. Az ugyancsak 2021. szeptember 30-án érkezett beadványában az eljárás alá vont ügyvéd közvetítői eljárás kezdeményezése iránti kérelmet terjesztett elő. A vezető fegyelmi biztos a 2021. október 7-én kelt levelében tájékoztatta az eljárás alá vont ügyvédet, hogy a jelen ügyben közvetítői eljárásra nincs lehetőség, tekintettel arra, hogy a bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd között megbízási jogviszony nem volt.

2021. október 20-án érkezett az eljárás alá vont ügyvéd érdemi nyilatkozata, amelyhez csatolta az általa relevánsnak tartott iratokat. Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy 2017. április 10-én a V.G. Zrt.-től kapott megbízást egy engedményezési szerződés elkészítésére, amelynek jogosultja a megbízó volt.

2017. október 25-én a megbízóval letéti szerződés jött létre, amely szerint a T.S.Kft. f.a. felszámolási eljárásában értékesítésre kerülő ingatlan vételárából a jogosultat megillető összeg kerüljön az ügyvédi iroda letéti számlájára.

Észrevételében az eljárás alá vont ügyvéd előadta továbbá, hogy a felszámolási eljárásban, mint magánszemély ő volt nyilvántartva hitelezőként, amely az engedményezés után is változatlan maradt, mivel a V.G. Zrt. nem intézkedett a hitelezői nyilvántartás módosítása iránt.

Az eljárás alá vont ügyvéd álláspontja szerint minden tekintetben jogszerűen, a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járt el.

A fegyelmi biztos határozatában kezdeményezte a fegyelmi eljárást az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

A fegyelmi biztos az eljárás alá vont ügyvéd terhére róta az alábbiakat:

- a) az eljárás alá vont ügyvéd a már elidegenített követelés jogosultjaként fellépve, valójában a V.G. Zrt. érdekében eljárva, a felszámolási eljárásban jogalap nélkül hitelezői jogokat gyakorolt a felszámoló és a bíróság előtt, ennek során az adós céggel - a felszámolót megtevesztve - kifizetésről szóló megállapodás kötött,
- b) a felszámoló által a részére, mint hitelezőnek teljesített 156.739.680 Ft-ot valójában a V.G. Zrt. megbízása alapján vette át,
- c) az összeget szabályszerű ügyvédi tevékenység nélkül, jogosulatlanul letétként kezelte,
- d) a letétbevételt és a letéti pénzmozgást a kamara elektronikus letéti nyilvántartásában nem rögzítette,
- e) a függő hatállyal kifizetett összegből a jogi helyzet véglegessé válását megelőzően a V.G. Zrt-nek kifizetést teljesített,
- f) visszafizetési kötelezettségének beálltakor a visszafizetést nem teljesítette, és a számláján maradt összeg visszafizetését is mellőzte,
- g) az eljárás alá vont ügyvéd a felszámolási eljárásban formailag az ügyvédi tevékenységén kívül esően, hitelezőként járt el, valójában a V.G. Zrt. érdekében, a be nem jelentett hitelező igényét érvényesítve, szabálytalanul, rejtett módon ügyvédi tevékenységet végzett.

A fegyelmi biztos álláspontja szerint a fenti cselekmények az Üttv. 107. § a.) pontja szerint minősülnek, amellyel az eljárás alá vont ügyvéd két rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatra észrevételt tett, amely a Fegyelmi Tanácshoz 2022. február 20-án érkezett. Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy:

- a.) a felszámolás alatt álló cég által ellene indított per jogalapjaként a felperes a jogalap nélküli gazdagodást jelölte meg, amelyet alperesként ő vitat. A felszámoló mindvégig tisztában volt az engedményezéssel és tudomással bírt a valós hitelezőről, közvetlenül is egyeztetett vele, így jogszerűnek tartja, hogy az ügyvédi iroda letéti számláját jelölte meg teljesítési helyként. A V.G. Zrt. azonban nem kívánt hitelezőként megjelenni, bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, így a hitelezői nyilvántartásban továbbra is az eljárás alá vont ügyvéd volt kénytelen szerepelni. Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy nem nevesíthette a harmadik személyt az ügyvédi titoktartásra tekintettel. Az eljárás alá vont ügyvéd előadta továbbá, hogy az adós cég által a letétbe helyezett összeg visszafizetése iránt indított peres eljárás szünetelésre került.
- b.) Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy közreműködésével a V.G. Zrt. 2022. január 26-án tartozást elismerő okiratban vállalta a részére a letétből kifizetett összeg visszafizetését.
- c.) Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy a 2018. október 3-i megállapodás aláírására a letéti szerződés és a visszafizetést vállaló nyilatkozat birtokában került sor.

- d.) A fegyelmi eljárást kezdeményező határozat azon megállapítására, amely szerint a V.G. Zrt. és a F.F. Ltd. hitelezői nyilvántartásba vétele nem történt meg, így az eljárás alá vont ügyvéd szerepelt hitelezőként továbbra is, az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy a 2014. március 14. napján hatályos Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény külön nem szabályoz, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) rendelkezéseit - a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel – megfelelően kell alkalmazni. Az eljárás alá vont ügyvéd a régi Pp. 61-62. §-aira hivatkozott, miszerint kizárólag a jogutód, azaz a V.G. Zrt. volt jogosult a hitelező személyében történt változás bejelentésére. Miután e bejelentési kötelezettségének a V.G. Zrt. nem kívánt eleget tenni, így az eljárás alá vont ügyvéd szerepelt továbbra is a nyilvántartásban hitelezőként, álláspontja szerint e körben nem terheli semmilyen mulasztás.
- e.) Az eljárás alá vont ügyvéd hivatkozott a Ptk. 6:198. §-ára, miszerint amennyiben az adós az engedményező részére teljesít, úgy azt az engedményező haladéktalanul köteles kiadni az engedményesnek.
- f.) Az eljárás alá vont ügyvéd kifejtette, hogy a felszámoló a 40 napon belüli igénybejelentést veszi nyilvántartásba, azonban a később bekövetkezett jogutódlásokat a már fent hivatkozott jogszabályokra tekintettel a bíróságnak kell bejelenteni, mivel a hitelezői nyilvántartás módosítása bírósági jogkör.

Az eljárás alá vont ügyvéd beadványában vitatta a fegyelmi eljárást kezdeményező határozat megállapításának helyességét és fegyelmi felelősségét nem ismerte el.

Tényállás:

A T.S.Kft. felszámolását a Törvényszék végzésével 2016. május 19-i kezdőnapal rendelte el. A felszámolási eljárásban a R. Zrt jelentett be 40 napon belüli jelzálogjoggal biztosított hitelezői igényt, valamint többek között a K. Zrt is. A felszámoló a biztosított követeléssel rendelkezők rangsorát úgy állapította meg, hogy a R. Zrt igényét sorolta első helyre. A R. Zrt a hitelezői követelését eladta a KR Zrt.-nek.

2017. április 10-én az eljárás alá vont ügyvédet megbízta a V.G. Zrt. azzal, hogy követelés megvétele tárgyában teljes jogkörrel egyeztessen az engedményezővel és készítse el az engedményezési szerződést, valamint az egyéb szükséges okiratokat. A megbízási szerződés az engedményezőt, valamint a megvásárolni kívánt követelést nem tartalmazza.

2017. április 10-én az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként megvásárolta a KR Zrt-től a követelést, majd ugyanazon a napon – vélhetőleg egyidejűleg – eladta a F.F. Ltd.-nek. A F.F. Ltd. ugyancsak 2017. április 10-én – feltehetően egyidejűleg – engedményezte az eljárás alá vont ügyvéd által szerkesztett szerződésben részletezett követeléseket a V.G. Zrt.-re. Az engedményezési szerződés 4./ pontja tartalmazza, hogy az engedményezőnek a követelés ellenértéke tekintetében 90.000.000.-Ft összegű tartozása áll fenn az eljárás alá vont ügyvéddel, mint magánszeméllyel szemben, így a követelés engedményezésére csak ennek kifizetését követően jogosult, amely kifizetést az engedményes köteles teljesíteni.

Az adós cég felszámolási eljárásában a felszámoló 2018-ban értékesítette a jelzálogjogos hitelezők által terhelt ingatlanokat. A V.G. Zrt. a 2018. szeptember 21-én kelt levelében jelezte az eljárás alá vont ügyvédnek, hogy kifizetés várható, azonban a V.G. Zrt. nem jelentette be hitelezői jogutódlását, így arra adott utasítást az eljárás alá vont ügyvédnek, hogy az ügyvédi iroda letéti számlájára teljesítsen a felszámoló, továbbá a felszámoló által kért megállapodást így kösse meg. A Dr. [...] Ügyvédi Iroda, mint letéteményes és a V.G. Zrt., mint letevő között 2017. szeptember 27-én jött létre a letéti szerződés, amely a szerződés szerint teljesítési letét. A letéti összeg kifizetésére a letéteményes a letevő egyoldalú rendelkezése alapján volt köteles.

A letevő 2018. október 4-i, 2018. október 8-i és 2019. április 24-i rendelkező nyilatkozatának megfelelően a letéteményes a felszámolótól beérkezett összeget a letevőnek átutalással teljesítette, azt követően, ahogyan az összegek a letéti számlára megérkeztek.

A felszámolási eljárásban az eljárás alá vont ügyvéd a hitelezői nyilvántartáson történő magánszemélykénti átvezetését a felszámoló bíróságnál 2017. májusában kezdeményezte, a hitelezői nyilvántartás módosítása 2018. májusában történt meg. Az eljárás alá vont ügyvéd a felszámolónak nem jelentette be a jogutódlást.

2018. október 3-án megállapodás jött létre a felszámolószervezet és az eljárás alá vont ügyvéd között, mint magánszemély között a hitelezői igény kifizetése tárgyában. A megállapodás nem említi, hogy a hitelező személyében változás történt volna. A megállapodás tartalmazza, hogy a K. Zrt. kifogást nyújtott be a felszámoló bírósághoz a hitelezői besorolás megváltoztatása iránt. Erre tekintettel a megállapodásban az eljárás alá vont ügyvéd, magánszemélyként, mint hitelező eljárva visszafizetési kötelezettséget vállalt, amennyiben a bíróság jogerősen megváltoztatja a hitelezői besorolást a K. Zrt. javára. A megállapodásban szerepel a felszámoló tájékoztatása, hogy a hitelezői besorolás megváltoztatása esetén a harmadik helyre sorolt hitelezőnek nem lesz fedezet a követelésére. A megállapodás teljesítési helyként az ügyvédi iroda letéti számláját jelöli meg.

A kielégítési sorrendet a felszámoló a 2018. május 8-i intézkedésében állapította meg. A K. Zrt. által a hitelezői besorolás helytelensége miatt benyújtott kifogás tárgyában a Törvényszék 2020. április 3-án hozott határozatával a besorolást megváltoztatta és a K. Zrt-t első helyre, míg az eljárás alá vont ügyvédet a harmadik helyre sorolta. A perben az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként hitelezői minőségben alperesként vett részt. Az Ítéletábla 2020. szeptember 23-án végzésével az I. fokú határozatot jóváhagyta.

Ezt követően a felszámoló többször felhívta eljárás alá vont ügyvéd hitelezőt, hogy a részére, illetve az ügyvédi iroda letéti számlájára teljesített összeget fizesse vissza. Miután a felhívások nem jártak eredménnyel, az adós cég képviseletében a felszámoló pert indított az eljárás alá vont ügyvéd ellen a kifizetett összeg visszaszerzése érdekében.

A per a Törvényszék 2022. január 18-tól szünetel. A szünetelést a felek arra tekintettel kérték, hogy közöttük tárgyalások folytak a V.G. Zrt. bevonásával a visszafizetésről. A megállapodás 2022. január 26-án jött létre, amelyben a V.G. Zrt. vállalta a részére az eljárás alá vont ügyvéd által a letétből kifizetett összeg részletekben történő visszafizetését. A felszámoló tájékoztatása szerint eddig kötelezettségének eleget tett.

Végindítványok

A fegyelmi biztos végindítványában előadta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd azt beismerte, miszerint nem vetette nyilvántartásba a letétet, továbbá nem vitatta, hogy megszerezte engedményezés jogcímén a követelést. Hivatkozott arra is, hogy a hitelezői nyilvántartás módosítása bírósági hatáskör. A fegyelmi biztos ezzel a jogi állásponttal nem értett egyet. A fegyelmi biztos a felszámoló cég ügyvezetőjének jogi álláspontjával értett egyet, miszerint a hitelezői nyilvántartás vezetése felszámolói jogkör, csak vitatott esetben jár el a bíróság.

A fegyelmi biztos kifejtette, hogy nem szabad összekeverni az anyagi jogi jogutódlást az eljárásjogi jogutódlással. Az engedményezésről a Ptk. egyértelműen rendelkezik. Jelen esetben anyagi jogi jogutódlás történt. A követelés kötelezettje szempontjából az engedményezésnek annyiból van jelentősége, hogy ki értesíti a kötelezettet. A Cstv. nem tartalmaz lex specialis-ként a Ptk. rendelkezéseitől eltérő szabályt. A Cstv. szerint a követeléseket és a hitelezőket a felszámoló veszi nyilvántartásba. Nincs szabály arra, hogy ha jogutódlás következik be időközben, az bírósági hatáskör lenne. Az eljárás alá vont ügyvéd elmulasztotta becsatolni azokat az iratokat, amelyek a hitelező személyében bekövetkezett változás bírósági bejelentésére vonatkoznak.

A fegyelmi biztos álláspontja szerint a fő fegyelmi vétség az, amikor az eljárás alá vont ügyvéd megszerzi a követelést, és egyből tovább is értékesíti. Ez pedig pénzügyi tevékenység. Az ügyvédekre speciális szabályok vonatkoznak, a pénzügyi tevékenység nem ügyvédi tevékenység, függetlenül az ügyfél iránti lojalitástól. A fegyelmi biztos álláspontja szerint ilyen körülmények között nem jelentkezhethet be hitelezőként az ügyvéd és így az eljárása mindenféle anyagi jogi legitimációt nélkülöz.

A fegyelmi biztos előadta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd eljárása a római mitológiából ismert Janusként kétarcúnak tekinthető. Nem lehet egyben hitelezőként anyagi jogi jogosult és jogi képviselő, aki letétként kezeli a pénzt és ez a probléma onnantól fogva fennállt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként belépett az ügyletbe. Az eljárás alá vont ügyvéd szerepvállalása nem a valóságon alapult, sőt még ügyleti akarata sem volt, hiszen egy színlelt szerződést kötött.

Összességében a letét bejelentés elmulasztása és jogosulatlan ügyvédi tevékenység miatt két rendbeli szándékos fegyelmi vétség miatt pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabására tett indítványt a fegyelmi biztos, az átalányköltségek viselése mellett. Enyhítő körülményként kérte értékelni a fegyelmi biztos, hogy 2003 óta majdnem makulátlan pályafutással rendelkezik az ügyvéd.

Az eljárás alá vont ügyvéd a végindítványra nem kívánt nyilatkozni.

Az eljárás alá vont ügyvéd jogi képviselője előadta, hogy nagyon sok szempontból egyetért a fegyelmi biztossal. A letétkezelés vonatkozásában álláspontja szerint maga a letétkezelés szabályos volt, hiszen az ügyvéd elmondta, hogy jogi képviselője a V. csoportnak, tehát megbízáshoz kapcsolódó volt a letétkezelés, és annak kiutalása.

A fegyelmi tanács döntése:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 107. a) pontja rendelkezése szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia.

Üttv. 1. (5) bekezdés: Az ügyvédi tevékenység gyakorlása nem irányulhat jogszabály megkerülésére, jogszabályba ütköző célra, vagy ilyen jogügyletben való közreműködésre.

Az Üttv. 2. § (1) bekezdése tartalmazza az ügyvédi tevékenységeket:

- a) a jogi képviselet ellátása,
- b) a büntetőeljárásban védelem ellátása,
- c) a jogi tanácsadás,
- d) az okiratszerkesztés,
- e) az okirat ellenjegyzése,
- f) az a)-e) pont szerinti ügyvédi tevékenységgel összefüggésben a szerkesztett okiratok és mellékleteik elektronikus másolattá vagy elektronikus okirati formába alakítása (a továbbiakban együtt: elektronikus okirati formába alakítás),
- g) az a)-f) pont szerinti ügyvédi tevékenységgel összefüggésben letét kezelése.

Üttv.39. § (4) bekezdés: A jogi képviselet ellátása során az ügyvéd köteles megtagadni az ügyfél utasításának végrehajtását, ha az jogszabályba ütközik vagy jogszabály megkerülésére irányul.

Üttv. 51. § (1) bekezdés: Az ügyvéd az általa kezelt, a kötelező legkisebb munkabér havi összegének kétszeresét elérő letétek adatait és azok változását a letétkezelés biztonsága és a letétkezelésre vonatkozó szabályok hatékony ellenőrizhetősége érdekében a területi ügyvédi kamarák által működtetett elektronikus letéti nyilvántartásban rögzíti.

A 6/2018. (III.26.) MÜK szabályzata az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (ÜESZ.) 5.8. pont: Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a) nem fogadhat el olyan megbízást, melynek teljesítése az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározottakon túl közérköcsbe ütközik, b) ügyfelével a megbízási jogviszony fennállása alatt saját maga, illetve a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója javára a megbízás tárgyára vonatkozóan vagy a megbízással kapcsolatban – ügyvédi megbízási díj-megállapodás kivételével – jogügyletet csak az illetékes területi ügyvédi kamara elnökének a hozzájárulása után köthet.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és hivatásrendbeli szabályokat, és ezzel megvalósított-e az Üttv. 107. §-ában megfogalmazottakat kimerítő magatartást.

A./

Az eljárás alá vont ügyvéd saját maga által is bevallottan úgy kötött magánszemélyként engedményezési szerződést a KR Zrt.-vel, hogy akarata a követelés megszerzésére nem terjedt ki, a követelést nem ő, hanem valójában a V.G. Zrt. kívánta megszerezni. A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a jelen esetben azonban a valóságban mindkét fél szerződéses akarata színlelt volt.

Az eljárás alá vont ügyvéd, mint engedményes magánszemélyként vásárolta meg a követelést és egyidejűleg azonnal át is ruházta a követelést a F.F. Ltd.-re. Ez utóbbi cég egyidejűleg átruházta a követelést a V.G. Zrt-re, amely engedményezési szerződést ügyvédként az eljárás alá vont ügyvéd szerkesztette. Valójában az eljárás alá vont ügyvéd az ügyfele javára vásárolta meg a követelést, és azt ügyfele javára szolgálóan ruházta át. Ugyanakkor ügyvédként járt el a F.F. Ltd. és a V.G. Zrt. közötti engedményezési ügyletben. Nem vehető figyelembe kimentési okként az, hogy az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként és ügyvédként is részt vett egy engedményezési láncban azért, mert a KR Zrt. nem kívánt üzleti kapcsolatot létesíteni közvetlenül a F.F. Ltd.-vel. Az eljárás alá vont ügyvéd a fenti magatartásával ügyfele javára és érdekében valójában pénzügyi tevékenységet végzett, valamint ügyfele javára magánszemélyként hitelezői pozíciót vállalva bújtatott ügyvédi tevékenységet folytatott. Az eljárás alá vont ügyvéd a közte és a F.F. Ltd. között létrejött, valamint a KR Zrt. és közte létrejött okiratot nem csatolta, így azok tartalma, hatályba lépése nem ismert, ezekről az eljárás alá vont ügyvéd nem tett nyilatkozatot.

Az eljárás alá vont ügyvéd által szerkesztett, a F.F. Ltd, mint engedményező és a V.G. Zrt., mint engedményes közötti szerződés rendelkezik a követelés ellenértékének fizetési feltételeiről. Ezek között a szerződés 4./ pontja rögzíti, hogy az engedményezőnek 90.000.000.-Ft összegű tartozása áll fenn a közte és az eljárás alá vont ügyvéd közötti engedményezési szerződésből eredően. Az okirat 4./ pontjában foglaltak szerint a fenti összeget az engedményező köteles az eljárás alá vont ügyvédnek megfizetni és csak ebben az esetben száll át az engedményesre a követelés tulajdonjoga. Bár az okiratot nem ellenjegyezte az eljárás alá vont ügyvéd, nyilatkozata szerint ezt ő készítette, erre vonatkozott az ügyvédi megbízási szerződés. Az eljárás alá vont ügyvéd mindkét fél javára fejtett ki okirat-szerkesztési tevékenységet, így a F.F. Ltd. is és a V.G. Zrt. is az ügyfele volt. Ugyanakkor – ismételtén a magánszemélyi és ügyvédi minőséget összemosva – az általa készített okirat 4./ pontja saját javára, mint magánszemély javára tartalmaz rendelkezést.

Az eljárás alá vont ügyvéd a követelés átszállását a felszámolónak nem jelentette be. Álláspontja szerint engedményezés esetén a hitelezői nyilvántartás módosítása bírósági jogkör, hivatkozott az akkor hatályos Cstv. 6. § (3) bekezdésére, valamint a régi Pp. 61-62. §-aira. Egyik jogszabályhely sem vonatkozik a felszámolási eljárásra és sem a Cstv., sem pedig a régi Pp. nem zárja ki a hitelező személyében beállt változás felszámolónak való bejelentését.

Az 1991. évi XLIX. törvény 3. § (1) bekezdés cd.) pontja: *a felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki, akinek az adóssal szemben pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és azt a felszámoló nyilvántartásba vette.* Ennek értelmében a hitelezővé váláshoz a két feltétel együttes megléte szükséges. A hitelezői nyilvántartást a felszámoló vezeti és aktualizálja. Vitatható az eljárás alá vont ügyvéd azon értelmezése, hogy csak a 40 napon belül bejelentett követeléseket veszi a felszámoló nyilvántartásba, ugyanis a 180 napon belüli bejelentéseket is nyilvántartásba veszi, a határidőn túli követelések sorsáról is rendelkeznie kell, és csak vitatott igény esetében jár el a bíróság. Tehát semmilyen akadálya nem volt annak, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a felszámolónak bejelentse hitelezővé válását, azonban ezt a bejelentést anyagi jogi szempontok miatt nem tehetette volna meg.

Az engedményezéssel a követelés tulajdonjoga átszáll az engedményesre a szerződésben foglalt rendelkezések szerint. Az engedményes az engedményező helyébe lép (Ptk. 6:193.§ (1) bekezdés).

Ptk: 6:197. § *Az engedményező köteles az engedményes választásának megfelelően engedményes egyik sem a kötelezettet az engedményezésről az engedményezés tényét és az engedményezett követelést megjelölve írásban értesíteni, vagy az engedményes személyét is meghatározó engedményezési okiratot az engedményesnek átadni.*

Ptk. 6:198. § (1) *A kötelezett mindaddig az engedményezőnek köteles teljesíteni, amíg nem kap olyan teljesítési utasítást, amely az engedményes személyét, valamint az engedményes telephelyét, ennek hiányában székhelyét, természetes személy esetén lakóhelyét, ennek hiányában szokásos tartózkodási helyét vagy számlaszámát meghatározza. Ezt követően a kötelezett a teljesítési utasításnak megfelelően teljesíthet.*

(2) *A teljesítési utasítás akkor váltja ki az (1) bekezdés szerinti joghatást, ha az utasítás az engedményezőtől származik, vagy az engedményes engedményezési okirattal vagy más hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a követelést rá engedményezték.*

Az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként megszerezte a követelés tulajdonjogát, de azonnal át is ruházta, ezzel viszont a szerződés hatályba lépésével az anyagi jogi jogutódlás bekövetkezett és az eljárás alá vont ügyvéd rendelkezési joga megszűnt. A szerződés hatályba lépésétől kezdődően jogszerűen és joghatás kiváltására alkalmas módon jognyilatkozatot nem tehetett volna, és ez független az eljárásjogi jogutódlástól.

Az engedményezési szerződések hatályba lépéséről az eljárás alá vont ügyvéd nem tett nyilatkozatot, de ahhoz, hogy az engedményezők a követelést átruházhassák, az előző szerződésekkel a követelés feletti rendelkezési jogot meg kellett szerezniük, egyébként érvénytelen szerződések születtek volna. Az eljárás alá vont ügyvéd és a V.G. Zrt. képviselőjének nyilatkozata szerint sem a F.F. Ltd., sem pedig a V.G. Zrt. nem kívánt hitelezőként megjelenni, utóbbi ezt azzal magyarázta, hogy nem kívánt konfliktusba keveredni a K. Zrt-vel. Ez azonban az eljárás alá vont ügyvédet nem menti.

A jogszabályok figyelmen kívül hagyásával, az ügyvédi és a magánszemélyi lét összemosásával előidézett helyzet, valamint a szerződő felek érdekeinek szem előtt tartásával az eljárás alá vont ügyvéd került abba a helyzetbe, hogy sorozatos jogszabályellenes magatartásra kényszerült, valójában a V.G. Zrt. érdekében anyagi jogi szempontból legitimáció nélküli hitelezői nyilatkozatokat tett és kötött szerződést, a V.G. Zrt. be nem jelentett hitelező igényét érvényesítve, szabálytalanul, rejtett módon ügyvédi tevékenységet végzett.

Fenti magatartásokkal az eljárás alá vont ügyvéd vétett az Üttv. 1. § (3) bekezdése, az Üttv. 1.§ (5) bekezdése, az Üttv. 2. § (1) bekezdése, az Üttv. 39. § (4) bekezdése és az ÜESZ. 5.8. pontja ellen.

B./

Az eljárás alá vont ügyvéd 2017. szeptember 27-én kötött letéti szerződést a V.G. Zrt-vel. A letét tárgya az engedményezési szerződés alapján befolyó összeg. A letét teljesítési letétként került meghatározásra.

Az eljárás alá vont ügyvéd álláspontja szerint a letétkezelés szabályosan történt, mivel arra megbízást kapott. Az engedményezési szerződés és az ügyvédi megbízás letétkezelést nem említ. A letevő, azaz a V.G. Zrt. 2018. szeptember 21-én kelt – egy évvel későbbi - levelében jelezte az eljárás alá vont ügyvédnek, hogy kifizetés várható a felszámolásban, azonban a V.G. Zrt. nem jelentette be hitelezői jogutódlását, így arra adott utasítást az eljárás alá vont ügyvédnek, hogy az ügyvédi iroda letéti számlájára teljesítsen a felszámoló, továbbá a felszámoló által kért megállapodást így kösse meg.

A levélen szereplő dátum szerint a levél egy évvel későbbi, mint a letéti szerződés megkötése, tehát amennyiben a dátumok helyesek, nem volt megbízás a letét kezelésére.

A Ptk. ismét sérült, mivel a kötelezett mindaddig az engedményezőnek köteles teljesíteni, amíg nem kap olyan teljesítési utasítást, amely az engedményes személyét és a szükséges adatokat meg nem jelöli. A teljesítési utasítás akkor megfelelő, ha az utasítás az engedményezőtől származik, vagy az engedményes engedményezési okirattal, vagy más hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a követelést rá engedményezték. Fentiek alapján az ügyvédi iroda letéti számlája semmiképp nem kerülhetett volna megjelölésre. Az engedményező a F.F. Ltd. volt, függetlenül a hitelezői minőségtől. Anyagi jogilag nem tekinthető az eljárás alá vont ügyvéd már engedményezőnek. Ha az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként, hitelezőként és engedményezőként járt el a teljesítési utasítás szempontjából, akkor magánszemélyként kellett volna saját ügyvédi irodájával letéti szerződést kötni, ami nyilván nem összeférhető és eljárása így sem lett volna jogszerű. A helyzetet az eljárás alá vont ügyvéd idézte elő azzal, hogy ügyfele utasítását, miszerint nem akar hitelezőként megjelenni, teljesítette és így magánszemélyi és ügyvédi tevékenységét jogellenesen nem választotta el, továbbá közreműködött egy jogellenes helyzet fenntartásában.

Az eljárás alá vont ügyvéd, mint magánszemély és hitelező 2018. október 3-án megállapodást kötött a felszámolóval a hitelezői követelés kifizetéséről. A megállapodás természetesen nem utal a hitelezők személyében történt változásra. A megállapodás utal a Törvényszék2 előtt folyamatban lévő, biztosított követelések besorolása miatt indult perre, amely miatt a megállapodás szerint az eljárás alá vont ügyvéd köteles helytállni, ha a bíróság a keresetnek helyt ad. Az eljárás alá vont ügyvéd magánszemélyként, hitelezői és engedményezői jogosultság nélkül – elfogadva ügyfelének utasítását – az ügyvédi iroda letéti számláját jelölte meg teljesítési helyként.

Mindezek felül ugyan teljesítési letétként nevezte meg az eljárás alá vont ügyvéd a letéti szerződést, az egyértelműen egy őrzési letét. Egyrészt a letevő a sajátjaként rendelkezett a letétről, holott valójában a fent hivatkozott megállapodás szerint nem őt illette volna, másrészt egyoldalúan rendelkezett a letét részére történő kifizetéséről úgy, hogy a felszámolás szempontjából az összeg átvételére semmilyen jogcíme nem volt.

A letéti szerződés megkötésekor ugyan nem volt ismert a peres eljárás, azonban 2018. október 3-án, amikor az eljárás alá vont ügyvéd a letéti számlát jelölte meg teljesítési helyként, már tudott a perről. Nem járt el sem a felszámolóval, sem az ügyvédi irodával szemben, sem pedig ügyvédként körültekintően, amikor a perről tudomást szerezve nem gondolta át a letét kezelését és legalább nem kezdeményezte a letéti szerződés módosítását. A letét kifizetésével így a felszámolót és saját magát is rendkívül hátrányos és méltatlan helyzetbe hozta.

Az eljárás alá vont ügyvéd a letétkezeléssel kapcsolatosan vétett az Üttv. 2. § (1) bekezdés g) pontja ellen. Formálisan az eljárás alá vont ügyvéd az engedményezési szerződéshez kapcsolódóan kezelte a letétet, azonban a letét kezelésére a letéti szerződés megkötésekor nem volt megbízása. Továbbá maga az engedményezési konstrukció nem minősül ügyvédi tevékenységnek. Ezen túlmenően az eljárás alá vont ügyvéd nem tett eleget az Üttv. 51. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségének, ez utóbbi vétségben az eljárás alá vont ügyvéd elismerte felelősségét.

A fenti magatartásokkal az eljárás alá vont ügyvéd két rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi vétségeket szándékosan követte el. Az eljárás alá vont ügyvédnek kötelezettsége az általa végzett tevékenységre vonatkozó jogszabályok, etikai szabályok ismerete, az ismeretek hiánya nem mentesít a felelősség alól. Az ügyvédnek a megbízó érdekében és utasítása szerint kell eljárni, azonban ez nem feltétlen kötelezettség. Az ügyvéd saját érdekében, hivatásának méltósága és saját jóhírneve megőrzése érdekében sem teljesíthet olyan megbízást, amiről tudja, hogy jogellenes. Az eljárás alá vont ügyvéd azt is tudta, hogy magánszemélyként és ügyvédként nem lehet egyszerre eljárni.

Mindezeket figyelmen kívül hagyva, magatartásának következményeit ügyvédtől elvárhatóan ismerve járt el és a következményekbe belenyugodott.

A büntetés mértékének megállapításánál enyhítő körülményként értékelte a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előéletét, miszerint közel húsz éves ügyvédi tevékenysége alatt egyszer volt fegyelmi eljárás hatálya alatt, amely a legenyhébb fegyelmi büntetéssel zárult.

Csekély mértékben, de enyhítő körülményként értékelte továbbá a Fegyelmi Tanács, hogy a felszámoló tudomással bírt a valós hitelezőről, vele több esetben is személyesen tárgyalt.

Csekély mértékben, de figyelembe vette a Fegyelmi Tanács, hogy a V.G. Zrt. részére kiutalt összeg visszafizetése iránti perben az eljárás alá vont ügyvéd közreműködésével a V.G. Zrt. 2022. január 26-án tartozást elismerő okiratban vállalta a részére a letétből kifizetett összeg részletekben történő visszafizetését, amelyet a felszámoló előadása szerint teljesít.

A Fegyelmi Tanács az ügy összes körülményét mérlegelve, az elkövetett fegyelmi vétség súlyát figyelembe véve, a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a kiszabott fegyelmi büntetést tartotta arányosnak a cselekménnyel. Az eljárás alá vont ügyvéd elsősorban saját magát hozta igen hátrányos helyzetbe, azonban alappal feltételezhető, hogy a jelen eljárás komoly tanulságot szolgál és az eljárás alá vont ügyvédre mindenképp preventív hatással bír, a kiszabott fegyelmi büntetés, maga a fegyelmi eljárás és annak tudata, hogy saját jóhírnevét is kockáztatta, amely kellő visszatartó erő lesz a jövőben.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az ügyvéd felelősségét megállapította, a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat 40.1. és 40.2. pontja alapján kötelezte a 80.000.-Ft átalányköltség megfizetésére. A fegyelmi eljárásban tételes költség nem merült fel.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat (FESZ) 1.4. pontja szerint a fegyelmi felelősséget – jogszabály vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – az elkövetés idején hatályban lévő jogszabályok és szabályzatok alapján kell elbírálni, kivéve, ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek vagy az enyhébben bírálendő el. A Fegyelmi Tanács ennek megfelelően az Üttv. és az ÜESZ. ezek rendelkezéseit alkalmazta.

Az eljárásra a 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat rendelkezései az irányadók.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A fellebbezés lehetőségét az Üttv. 135. §-a biztosítja.

A Fegyelmi Tanács határozata 2022. június 29. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2021. F. 240.)